

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za diake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Epilog.

Minole so kratke ure slavnostnih dni, večina naših rojakov, ki so se vrnili iz Bosne, nas je zopet ostavila in danes uže dospela v naše carevine sto. nico, pred oči presvetlega našega vladarja. Navdušenje, katero je o prihodu Kuhnovega polka poplaval vso zemljo, kjer prebivajo Slovenci, vzlasti naše glavno mesto, se je poleglo in življenje nam teče spet po vsakdanji strugi.

Ne žalimo oskromnosti, če pravimo, da je bil sprejem, ki ga je dežela polku povsod pripravila, velkanski. To so radostni priznali naši dragi gostje sami in laskalo se jim je. Pred nami ležé poročila iz raznih krajev, katera bi radi priobčili vsa ob enem, če bi mogli, da pokažemo svetu, kako je domovina častila svoje vrle sinove, kako se jih razveselila! Pa nobeno, še tako obširno poročilo ne bode popolno: koliko priserčnih in ganljivih ovacij se je vršilo, ki jih množica ne bode nikdar zvedela, koliko solza je od veselja teklo na tihem! Prišli smo v tukajšnje hiše, ki so bile bratu, sinu, prijatelju na čast ozaljšane, kakor tedaj, kadar jih zapušča nevesta, ali vanje prihaja mlada gospodinja.

Taki narodni prazniki niso brez pomena, nego plodonosni v mnogem obziru. Po njih se mej narodom vzbujajo samosvest in ponos, oni narod igraje vzgajajo za idealnejše nazore in vzbujajo dobrodejen spomin ob družih prilikah. Preverjeni smo, da deželnej svečanosti na slavo našemu polku ne bode izostal blagotvoren učinek. Spominjala se bode trijumfalnega spreveda takó dežela, kakor polk in obema bode dobro del ta spomin. Polk je videl in slišal, da domovina pozna in ceni njegove zasluge, njegovo junaštvo, in to mora utrditi njegovo ljubezen do nje, mora živo ohraniti to ljubezen tudi daleč od domačih gor; rojakom pa bode nekako lahko pri srcu, čutečim, da so stvorili svojo dolžnost. In treba je, da narod spozna svoje dolžnosti, da se uči jih izpolnjevati. „Svoji k svojemu!“, to je prva dolžnost vsacega naroda, vsacega človeka. To načelo mora biti vodilo i posamezniku i narodu, če hočeta biti spoštovana pred svetom, kateri od nekdanj zaničuje sina in hčer, ki zatajuje svojo mater, svojega očeta, svoje brate ali sestre. Zadnje dni si je naš narod dal impozantno spričevalo, da kri nij voda.

Baš zaradi tega so taki prizori, kakor so se zdaj vršili po Ljubljani, na Kranjskem sploh in celo zunaj naše dežele, kjer so Slovenci, važni, ker o tac h priložnostih se pokaže pravi značaj dežele, pri teh priložnostih narod govori. Tedaj ne pomaga nobedna umetelnost, nobeden komando, tedaj nij mogoča falsifikacija. Kje so bile v sredo in pozneje „Tagblattovega“ krivega proroka nemške „tisóci“?

Kako, da jih nij bilo nikjer ni videti ni slišati? In če so se posamezni še tako napenjali s svojimi „hoch!“ — jek jim je zmirom in povsodi odgovarjal le „živio!“ Raznokateri stvari so se godile te dni, nekatere si bomo dobro zapomnili in o njih morebiti spregovoriti morali še pozneje. Danes se ne bomo jeziti, rajši mislimo na svoje rojake, ki so nas, žal! zapustili tako kmalu in jim za slovo kličemo: Srečni bili — do svidenja! Da se boste k nam vrnili vselej z večjo slavo, tega smo si v svesti, kajti vojak, ki o njem tako govori zemlja, v katero je prišel z orožjem v roci, kakor o našem polku sodi Bosna (glej doli dopis, izvirajoč od vrlega odličnjaka iz Livna), ta bo sebi in nam vedno čast delal, bodi vojna, bodi mir!

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 27. nov. [Izv. dop.]

Danes se je nadaljevala debata o vladnej predlogi gledé živinske kuge. Debata se je sukala večinom okolo vprašanja, je-li bi se osnovala ob meji klavnice; večina govornikov in poslancev je zoper to. Poročevalec Proskovec je ostro grajal poslanca Kronawettera, in dejal, naj bi on, namesto da mečlje s frazami okolo sebe, raje poučil svoje volilce, od kod pride to, da se meso tako draži. Meso da se ne draži zavoljo tega, ker se meja ostro zapira.

V specialnej debati je vprašal poslanec Kovalski, zakaj da se v slučaju goveje kuge surovi loj sme uvažati, stopljeni pa ne. Na to odgovori vladni zastopnik Schneider, da uvažanje stopljenega loja je v takem slučaju nevarno.

O § 7., ki določuje, kaj naj se rabi zoper dežele, ki so zmirom okužene, se vname tedaj živa debata. Poslanec Löblsch je dejal, da je od tega paragrafa odvisno, je-li bode 60 000 goved menj prišlo na Dunaj, nego zdaj. Vsled tega, pravi, se bode meso silno podražilo. Löblsch potem opisuje bēdo dunajskega revnega prebivalstva, ki ne more živeti brez mesa. On zahteva, da bi državni zbor sklenil, da se sme goveje meso z meje na Dunaj voziti.

Poslanec Obratschai govori za to, da se § 7. nespremenjen sprejme, kajti meso ravno tako lahko kugo zanese, kakor goveja živina.

Poslanec Javoraki se obrača v svojem govoru zoper Kronawettera in mu očita, da Dunajčane hujska zoper državni zbor. On poudarja, da so se tudi kmetijske družbe, v katerih so navadno sami strokovnjaki, izjavile zoper osnove klavnic, isto tako nij res, da klavnice zabranjujejo tihotapljenje z govedami, kajti tihotapljenje bode se vršilo, naj si bode meja zaprta ali ne. Z osnove klavnic pa se tihotapljenje legalizuje. Za du-

najsko prebivalstvo bodo pa klavnice na meji naravnost škodljive, ker bodo klavnice po notranjih deželah, katere dajejo Dunajčanom meso, udušile. Schönerer zagovarja klavnice.

Grof H. Clam, ki je za § 7, naprej z ostrim sarkazmom obsipije Kronawettera, ter pravi, da on nij prijatelj zdanjemu gospodarstvenemu sistemu in organizaciji, a on tudi nij prijatelj hujskanju jednega stanu zoper drugega, kakor dela Kronawetter. Grof Clam poudarja, da to nij prav, da se konsumentu nasproti postavlja producenta, češ, interesi obeh so si sovražni. Dalje je češki grof izrekel, da on ne odobrava teorije zatiranja slabšega od mogočnejšega, kar se je večkrat konservativnim velikoposelnikom očitalo. Postave, ki jo je sklenil državni zbor bo tudi jako koristna živinoreji v našem cesarstvu, ker prepoveduje privoz živine iz dežel, kjer pogosto razsaja živinska kuga, se bo domača živina lažje in dražje prodajala. O klavnicah je dejal grof Clam-Martinic, da bodo škodovala razvoju kmetijstva, za to se njih osnove ne sme pripustiti. On je zagovarjal kmete in priporočal da se sprejme predlog odsekov.

Pri glasovanji je bil § 7 sprejet nespremenjen. Seja se potem preneha, in se bode v prihodnji seji jutri obravnavala nadaljevala.

Vdova pojnega grofa Barba se je pismeno zahvalila državnemu zboru za čast, katero je zbornica svojem udu izkazala. To pismo se je v današnji seji prečitalo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. novembra.

Državni zbor je porabil tri seje za obravnavanje zakona zoper govejo kugo. Zavoljo tega se prične obravnavo o brambenem zakonu pojutranjem v ponedeljek. Kakor smo uže poročali, so se vse frakcije centralistov zjedile v tem, da bodo glasovale sicer za podaljšanje vojaške postave na 10 let, a da se mora stanje vojske v miru znižati od 255.000 móž na 230.000. Avtonomisti in gospodarska zbornica bodo glasovali za nespremenjeno gospodsko predlogo; posledica jedino pametna bila bi, da se potem zdanji državni zbor razpusti.

V včerajšnji seji je državni zbor z veliko večino dojel sodnijsko postopanje nasproti dr. Waibu in dr. Oelzu.

„Narodni listi“ poročajo, da se delegacije snidejo 9 decembra in bodo samo tri seje. Deželni zboru se pa skličejo na 10. dec.

Češki „Pokrok“ poroča z Dunaja, da se bode sestavila posebna komisija za posvetovanje spomenice, katero se Čehi izročili cesarju. Nadalje pravi da minister Horst bode v ponedeljek govoril velik govor v brambeni debati, in da bosta od Čehov govorila R. Clam Martinic in Matuš.

Ogerski državni zbor je sprejel brambeni zakon z večino 47 glasov, mej temi pa so tudi glasovi Hrvatov, in teh je 22.

Vnanje države.

„Golosu“ se poroča iz Carigrada, da je **črnogorski** reprezentant Radonić oddal porti ultimatum, ki 28. dan novembra znamenje za poslednji termin predaje Guzinja Črnogorcem. Če Turčija do 28. ne spoli črnogor-kih zahtev, bodo črnogorski sokoli zopet prestopili turško mejo. — Ravno od tam je zgoraj omenjeni list izvedel, da porta je popoleoma protivna ciprski konvenciji, in da nij vojna v uradnje nastavit angliških uradnikov. Tudi je imenovanje Baker paše za reformskega nadzornika le obljubila, a ne misli mu dati dotičnih pooblastil. — Nadalje je „Golos“ izvedel, da so nesporazumljenja mej rumelijskim guvernerjem in sultanom popolnem odstranjena. Aleko paša se je pred sultanom opravičil vseh obdolženj in očitanih proti vzhodnje-rumelijske vladati. Sultan je bil zadovoljen in priporočil, še nadalje tako vladati izročeno mu deželo, kakor jo je dozdaj.

„Pol. Corr.“ je izvedela iz Carigrada, da je Mukhtar paša dobil povelje, z dvajsetimi bataljoni marširati v Guzinje, da uporne Arnavte prisili, podvreči se črnogorske vladati. Iz Cetinja pak se poroča 27. t. m., da so Arnavti Mukhtar pašo umorili.

Srbska vlada je pri Wernldu kupila 100.000 pusk in za nje plačala 3.5 milijonov v zlatu. Tako se „Politiki“ z Dunaja poroča.

Zbornice **rumunske** so se sešle. Ministerski predsednik je prebral knezov prestolni govor, v katerem se naznanja, da so razmere s tujimi državami ugodne, in izrekano, da bodo evropske velevalsti znale ceniti način, po katerem je Rumunija izpolnila dolžnosti, naložene jej v berninskem kontraktu. Zbornicam se bodo predložili načrti nove vojne postave in organizacije Dobruče.

Dne 27. t. m. se je otvorila **francoska** zbornica in senat. V senatu se je predložilo glavno poročilo o budžetu za l. 1880. V zbornici pa je poudarjal Gambetta važnost, da so se zbornice vrstile zopet v Pariz, od koder se lahko z avtoriteto vlada.

Iz **Berlina** se poroča 27. t. m., da se je zveznemu svetovalstvu predložil načrt zakona, ki dovoljuje da Elzasija in Lotrinija vzemeta posojilo 24.350.000 mark po 4 1/2 odst. Ta denar se bode porabil za grajenje železnic, cest, kanalov itd. Kontrolo bode imela posebna komisija za deželne dolgove.

Dopisi.

Z Dunaja 24. novembra. [Izv. dop.] (O „Sloveniji“.) Jako lepo, rekel bi svečano zborovanje imela je naša „Slovenija“ 22. t. m. društveniki so se zbrali v jako obilnem številu, kar se je sicer zgodilo v tem semestru še o vsacem zboru našega društva. Udje pokažejo s tem, kako se zanimajo za življenje „Slovenije“, kako navdušenost, kako ljubezen goje do svojega domačega ognjišča v daljnji tujini. A ne le obilno število članov je razveselilo o zadnjem zborovanji „Slovenije“, ampak osobito tudi prihod mnogih, jako nenavadnih gostov. Kmalu, ko so se pričele razmotravati in obravnavati razne točke dnevnega reda, počasti nas s svojim prihodom lepo število članov bratskega nam društva „Velebita.“ Vrli Hrvatje priveli so soboj dva Bošnjaka iz daljnega Sarajeva. Gg. Beg Hussein Topalović in Hadži Husseinović Aarif, ki sta bila pohodila in pozdravila ta večer svoje brate Slovence, sta vrla Bošnjaka. Navdušeno smo sprejeli čestite goste in burni „živio“ klici so jim bili porok, da so nam srčno dobro došli. Ponosno sta stopala v krasnej narodnej noši čvrsta Bošnjaka po sobani in videlo se je junakoma, da sta sinova onega naroda, ki je bil sicer do sedaj uklenen v sužne verige, kateremu narodu pa je pri-sojeno, da bode kraljeval in zapovedoval v bodoče. Gospod predsednik „Slovenije“ je pre-

trgal za par trenutkov nadaljevanje dnevnega reda, ter pozdravil iskreno v imenu društva „Slovenije“ došle brate, kmalu za omenjenimi gosti so nas počastili s svojim prihodom g. dr. Kozič s svojo soprogo, g. dr. Slovan in odvetnik g. dr. Ferd. Pogaznik. Krasni spol je bil tedaj zastopan po gospej Kozičevej. Naš predsednik je tudi te goste srčno pozdravil in zbor jih je sprejel z burnimi „živeli“ klici.

Na dnevnem redu se je bilo branje, in sicer nam je čital g. J. Škofic svoj jako zanimiv spis „Mrtva hčerka.“ Dolgo trajajoče rokopleskanje in odobravanje je pričalo omenjenemu gospodu, da je njegov spis vsem navzočnim jako dopal. Želimo, da bi nas g. Škofic še večkrat razveselil v „Sloveniji“ s kakovim berilom. Razprava o osnovi juridičnega odseka se je z ozirom na obilne goste preložila na drugo sejo.

Po končanem oficijalnem delu dnevnega reda se je pričela zabava. Vsak, ki je bil navzočen mora reči, da so nam ta večer ure jako hitro, da prenašlo pretekle. Naši izvrstni pevci so, kakor po navadi največ storili, da je bila veselica taka, kakeršne si le moremo želeli. Izvrstno so nam peli razne slovanske pesmi, ter osobito gostom pokazali, kako pojó slovanska izurjena grla. Izmej napitnic si dovoljujem omeniti one, katero je napravil naš predsednik g. Pukl č. gospé Kozičevej in po njej zastopanemu lepemu spolu. Mnogo se je tudi napivalo drugim gostom Hrvatom in Bošnjakom in slovanskej vzajemnosti. Gostje so nam navdušeno odzravljali. Beg Hussein Topalović je napil Slovincem, milim svojim bratom, ter poudarjal, da smo Slovenci in Bošnjaki ene in iste krvi, sinovi iste matere; on hoče domov prišedši pripovedati svojim bratom v divnej Bosni, kako bratoljubje vlada mej Slovani v Beču in kako izvrstno se je bavil mej brati Slovinci, ki so ga tako prijateljski sprejeli. Ločili smo se o poznej uri, vsaj je bila po mestu vsaka druga svetilnica ugasnena, kar je znamenje, da je polnoči uže odbilo.

V sredo 3. decembra napravi „Slovenija“ svečan komers našemu neumrlemu Preširnu na čast. Hoteli smo napraviti komers slovenskim državnim poslancem na čast, a nij nam dovolila tega policija, kakor ste uže poročali v svojem listu. Prezgodaj umrlemu, nepozabljenemu rodoljubi g. grofu Barbu, ki je svoj narod tako gorko ljubil, zapeli so v škotskej cerkvi pevci „Slovenije“ milo pesen „blagor mu“, in tužnim srcem mu je položila „Slovenija“ na rakev krasen venec z narodno trobojnico, na katerej je bil s zlatimi črkami tiskan napis: „Slovenija“ rodoljubi! Navzočnih je bilo v škotskej cerkvi blizu 50 družabnikov s predsednikom in odborom na čelu.

Iz Livna, 22. studenog. [Izv. dop.] (Odlazak pukovnije baruna Kuhna.) Lanjskom godinom u c. kr. vojaci dobili smo silu božju gosta iz raznih narodnostih, koje živu u širokoj austro-ugarskoj državi. U svih dobi smo si prijatelji, ali u Hrvatih i Slovenih braću jedne krvi i narodnosti; lanjskom godinom iz nesretnih postali smo sretnim.

Medju najsretnijima okružja u Bosni može se smatrati Livno, koje je odmah u početku zaposjednuća dobilo na postaju braću našu Kranjce pukovnju baruna Kuhna br. 17, koja sad sa svojim velevaldima i čednim, te svakoga poštovanja zaslužnim pukovnikom Priegerom odlazi u Beč.

Vanredna čuvstva nam grudi obrezimahu pri njihovu odlazku, čuvstva prijateljske prijaznosti pobudi u nami pukovnik i častnici, čuvstva bratskih oproštaja, čuvstva sažao, da nas tako brzo ova naša ljubezna braća ostavljaju. Prastanak je bio skroz bratski, na njihovu licu nije bilo videti one vojničke im-pionencije, a niti na našem kakova straha ili strahopočitavanja, koji je obično inače vidjeti pred oružanim vojakom, nego svi bija smo jednaki, svi kao braća. Oni nekim osobitim prijateljskim i bratskim povjerenjem i lakoćom nam pružahu ruke, te si ih uzajemno stiskivamo pri rastanku, a što tada osjećahu bratska srca, to jezik nije mogao odoliti, da što prija izkaže. Svuda se je čuo iz sto grla srdačni s Bogom! i sretan put gospodine! ne zamjerite ako vam je što falilo, sjetite nas se i u Beču premda ne imate za što. S Bogom! Sretno pošli gospodo! Svim vam sretan put!

Ovakovi srčani bratski oproštaji iz naj-tvrdjeg bi srca iztisnuli žarku suzu. A kako i ne, kad kod čitavih 14 mjesecih, ne mogosmo nigda o njih zla reći, nego sve dobro i pohvalno. Ne hvalimo ih mi, nego ih hvale njihova čedna djela, pristojno ponašanje, prijateljski savjeti, umni savjeti, kriepostni i vriedni kršćanina život, prirodjena im ljubeznost, bratsko obćenje bez otezanja, bez veličanja, bez oholosti, bez ponositosti koja čim prezirnim vonja.

Za vrijeme njihova ovdje boravka, sigurni su bili naši dačani, naše kuće, sva naša pokretnine od kradje. Sigurna je bila naše mladež od izkvarenosti, razkalašenosti i bezpustva; jerbo nigda od njih nije bilo čuti sramotne besjede, nečedna razgovora, psovke; nije bilo videti neuljudna ponašanja, neslane šale, sumnjiva obćenja, nesramna pogleda, nego svuda kao ponižne i čedne djevojke se ponašahu na obće začuđenje naroda koji kršćenoga, toli nekršćenoga, dočim smo čuli na drugih mjestih tužiti se roditelje, da jim vojničstvo nauči mladež raznoj psovki, koje do sada nije poznavala, i da jim ženskinje silom skvrni što je kod bosanskog Hrvata najveći grieh. Mi se proti našim Kranjcem na to ne možemo tužiti, nego zahvaljujemo Boga, da su kroz ovo vrijeme ovi dobri ljudi kod nas bili. Mi ćemo se dugo i predugo njih sjećati radi njihovih riedkih vrlinah, i želimo opet, da nam dodju što prije na postaju neka budu uvjerjeni, da će naći nas, naše obitelji, naše kuće i naša srca prama njimi otvorena i najpravnija primiti ili zagrtiti i po mogućnosti pogostiti.

J. V.

Iz Travnika v Bosni 25. novem. [Izv. dop.] (Požar.) Denes ob 1 3/4 uri po noći je začelo v doléajem mestu v Štiglicvejoj kovačnici goriti. Strašen je bil ta prizor, v hipu je bila kovačnica v plamenu, iskre so letele in ogenj je švigal po tik stojećih hišah. Nesreća, katera je naše glavno mesto, uzor Bosne, zadela, je tudi nam pretela. Hvala Bogu, da je sneg debelo na strehah ležal, drugače bi bil denes ves Travnik prah in pepel, na tisóči ljudij pa na siromaškej palici brez strehe. Čuditi se je, da so topovi na gradu začeli še le pokati, ko je bila goreča kovačnica uže razrušena, ravno tako so došle gasilnice prekasno in so služile brez vspeha.

Domaće stvari.

— (Odhod domačega polka.) Včeraj zjutraj o 1/26. uri, kakor je bilo določeno,

so se naši vojaki odpeljali na Dunaj. Dasi je bilo še zgodaj in precej mrzlo, se je na vendar obilo občinstva zbralo na kolodvoru, da bi se jedenkrat videlo naše fante in se poslovilo od njih. V petek večer je godba obhodila mesto in na svojem potu ustavila se ter svirala pred mestnim magistratom, pa pred stanovanjem deželnega predsednika in deželnega glavarja. Nebrojna množica ljudi jo je spremljala in živio-klicev nij bilo ni konca ni kraja. Okna mestne in družih hiš so bila razsvitljena, sem ter tja se je zopet prižigal umeteljni ogenj. Po sprevedu so se oficirji zbrali na skupno večerjo pri „Slonu“.

— (Glede prihoda našega polka na Dunaj,) kamor je kakor smo včeraj poročali, dospel davi ob 3/4 7. uri, se nam 27. t. m. piše z Dunaja: „Dijaško društvo „Slovenija“ se zbere točno ob 1/4 7 uri zjutraj na kolodvoru za sprejem slavnega polka. Tudi je društvo „Slov.“ prosilo pri vojnem ministertvu za dovoljenje, ob prihodu imenovane polka na Dunaji polkovno zastavo z lavorjevim vencem in trakovi cesarskih in slovenskih boj okinčati.“

— (Iz Novega mesta.) V četrtek 4. dec. t. l. ob 1/2 10 uri dopoldne se bodo v tukajšnji farnej in kapiteljski cerkvi slovesno obhajale zadušnice za umrlega prečast. g. grofa Barbo-Vaksenstanskega. Odbor narodne čitalnice, katere večletni predsednik je bil blagorajnik, uljudno vabi vse čast. udeležence, naj bi se v obilnem številu udeležili sv. maše, da se spodobno izkaže zadaja čast za društvo premnogo zasluženemu, prezgodaj umrlemu možu.

Odbor narodne čitalnice.

— (Umrli) je 26. t. m. v Krškem otdotni učitelj meščanske šole g. Vinko Vidmar. Pokojni je bil znanstveno izobražen mož in dober učitelj na tem zavodu. V letih 1874., 1875. in 1876. se je kot mornarski častnik udeleževal potovanja okolo zemlje s cesarsko korveto „Nadvojvoda Friderik“. Videl in izkusil je torej pokojni toliko po svetu, kakor nijeden kranjski učitelj, ali tudi bolezen si je s potovanja okolo sveta domov prinesel, in ta ga je pahnila v prerani grob. Bil je pokojni še le 26 let star. Obširnejši životopis bodo priobčili domači šolski listi.

— (Iz Mozirja) se nam piše 27. novembra: Zaradi mojega opravičenja v „Slov. Narodu“ omenim, da nijsem mislil jaz slav. uredništvo k tej objavi s tiskovno postavo prisiliti; to je le bila volja g. nadzornika Ambrožiča, ki mi je enkrat omenil s tiskovne postave, po kojoj je uredništvo dolžno (?) čuaga, ki nij dopisnik, opravičiti, ako se to zahteva. Vsakako so pa taka opravičevanja nepotrebna, kajti, ako katerega zadeva kak dopis, ki mu nij po volji, naj se sam zagovarja v dotičnem časopisu in naj nikogar zaradi dopisa slepo ne obdoljuje. J. K.

— (Iz Škofje Loke) se nam od 24. t. m. piše: Včerajšnja veselica v naši čitalnici sme se brojiti mej najugodnejše zabavne večere. Žalibože nij bila tako obilno obiskana, kakor je uprav bilo pričakovati. Igralo se je tudi ta pot, kakor navadno, vrlo dobro v dveh veselih igrah: „Pes in mačka“ in „Stara mestu mlade“. Osobito pak nam se je omililo petje gospodičine F. v peterospevu: „Sirota“, koji se je vsled burnega rokopleskanja moral ponavljati. In ostale pesni, kakor hrvatski: „Oj Banovci!“ in „Deklica“, bile so jako prijazno prejete. Po svršenih igrah je bil ples;

trajal je do preko polnoči, a nij bil dosti živahen iz goni omenjenega uzroka.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 18. novembra.

(Roparsk umor v Lattermanovem drevoredu.)

(Koniec.)

Tretji dan.

Porotnikom stavi sodnija dve vprašanji. Prvo se tiče Bobka, ali je kriv hudodelstva roparskega umora na Holzmanu, drugo Katre Dolinar, ali je tega hudodelstva sokriva s tem, da je spravila denar, o katerem je vedela, da je ropan.

Državni pravdnik se povsem drži zatožbe in priporoča porotnikom, da obe vprašanji potrdé.

Dr. Mošé v daljšem govoru razpravlja zatožbo. On pravi, da porotniki ne smejo gledati na to, da je javno mnenie zatoženca obsodilo, nego jim je nalog, razsoditi je-li zatoženi v resnici kriv ali ne. Res je zavržen, ostuden človek, ki denes sedi na obtožnej klopi, ali tudi tak ima pravico zahtevati, da se sodi po pravici. Zagovornik povdarja, da nij nobenih dokazov. Zatoženi je svoj alibi dokazal, kajti v tistem času je bil v žganjariji Pichlerjevej. Zatožba pa nij niti dokazala, kje je bilo ropano blago in kje je orodje, s katerim je bil Holzman ubit. Čudno je vsakako, da se je našlo pri Holzmanu še 72 kr., katere bi bil človek, ki je morilec in ropan, težko pri njem pustil. Dr. Mošé kritikuje potem izpovedbe prič in opisuje njih dvomljivi značaj, končno pa prosi porotnike, naj po svojej vesti odgovoré na stavljeni jim vprašanji.

Dr. Suppan je mnenja, da denar Holzmanu nij bil ropan, nego pozneje, ko je bil uže umorjen, ukraden, da pa nikjer nij dokazano, je-li ta denar res shranila Katra Dolinar.

Porotniki odgovoré po daljšem razgovoru v svojej sobi na obe jim stavljeni vprašanji z 9 proti 3 glasom z da.

Vsled tega sodišče obsodi Franca Bobka v učečo za vse življenje, poostreno z jednim postom vsak mesec in s trdim ležiščem v tamnici vsako leto 9. maja. Da nij bil Bobek obsojen na smrt, zahvaliti se ima le slučaju, da je bil uže potem, ko je roparsk umor izvršil, od mestnega magistrata kaznovan s 14 dnevnim zaporom zaradi vlačugarstva. Te kazni pa nij še popolnem prestal, tedaj bi bilo to poostrenje smrtne kazni, kar pa po avstrijskem zakonu nij dovoljeno.

Katra Dolinar je obsojena na 4 leta teške ječe, poostrene s trdim ležiščem v tamnici vsako leto 9. maja.

Ko je Bobek sodbo zaslišal in uže iz dvorane odhajal z žandarmom, se obrne k svojej ljubici in jej ježno reče: „p..... k.... zakaj si me izdala?“

Pred sodnijo je čakalo na stotine ljudi, da zvedó sodbo in vidijo obsojena.

Tržne cene

v Ljubljani 29. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 79 kr. — rež 6 gld 34 kr.; — ječmen 4 gld. 55 kr.; — oves 3 gld. 7 kr.; — ajda 5 gld. 4 kr.; — pros 4 gld. 87 kr.; — koruza 6 gld. — kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 85 kr.; mast — gld. 68 kr.; — špeh frišen — gld. 50 kr.; špeh povojen — gld. 60 kr.; — jajce po 3 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 58 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 45 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gld. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

V zalogi Mučnjak in Senftleben v Zagrebu so ravno izšle

najnovije knjige:

Ploetz dr. C. Francezka vježbenica za početnike, sa označenjem izgovora za školsku i privatnu obuku priredio Fr. Suller. 1 for. 20 novč.
— Gramatika francezkoga jezika, za srednje škole napisao Franjo Suller, preko 26 araka, s riečnikom. 2 for. 40 novč.
— Sustavno oblikoslovje i skladnja francezkoga jezika, napisao Franjo Suller, preko 10 araka. 1 for. 20 novč. (554—3)

Prodaja trgovine.

V glavnem mestu Ljubljani je zavoljo opotovanja lastnika prodajalnice na prodaj polnem opravljena in bogato naložena

trgovina s kratkim blagom, stoječa na najboljšem in najbolj obiskovanem kraju. (561—1)

Natančneje se izve v „Fr. Müller's Annoncenbureau“ v Ljubljani.

Za Miklavžev dan

priporoča

Rudolf Kirbisch,

na kongresnem trgu,

svojo bogato izbero bonbonov in najrazličnejših sladkarij in atrapov. (562—1)

Usojam si opozorjati osobito na moj

najfinejši zadežni kruh, najfinejši mandolato, Nürnbergski poprtnjak Basslerjev poprtnjak in popernjak.

Kavarna pri Virantu (Sternwarte).

Udano podpisani dozvoljuje si svojo poveksano in z nova opravljeno kavarno priporočiti prijaznemu in mnogobrojnemu obiskavanju.

U. Schmidt,

(557—2)

kavarnar.

Jabolka,

zlahtna in vsake vrste s Tirolskega in Koroškega, kilo od 9 do 12 kr. brez zavoja so na prodaj pri

Agstner & Kanitscheider,

(542—3)

Lienz na Tirolskem.

Tirolski prsni sirup.

Ta izleček, prirejen iz najuplívnejših planinskih rastlin, prijetnega okusa, pridobil si je kmalu ime izvrstnega zdravila zoper bolečine v vratu in prsih, zoper katár, kašelj, zasliženje, teško dihanje, zoper kré v prsih itd., nadalje zoper bolezní otrok. Cena sklenice 1 gl. av. v. Pravi ima prirejevalec lekarnar O. Klement v Innsbrucku. V Ljubljani lekarnar Trnkotzy. (536—3)

Klavijature,

ki igrajo 4—200 komadov, z ekspresijoni ali brez njih, z mandolino, bobnom, zvončki, kastanjeti, nebeškimi glasovi, harfo itd.

Škatljice z godbo,

ki igrajo 2 do 16 komadov; potem necessaire, stajala za smodke, švajcarske hišice, albume za fotografije, pisalnike, škrinjice za rokavice, pisemske težnike, cvetlične vaze, etui za smodke, tobačnice, pisalne mize, sklenice, kozarce za pivo, denarnike, stole itd., vse z godbo. Zmiron najnovije in najboljše priporoča.

J. H. Heller, Bern.

Jamči se, da nij ponarejeno, samo onda, ako se direktno kupi; tuj izdelek je vsak, ki nema mojega imena. Tovarna je v vlastnej hiši. (2—3) (543—2)

Dunajska borza 29. novembra.
 Enotni drž. dolg v bankovcih 68 gld. 40 kr
 Enotni drž. dolg v srebru 70 „ 60 „

Zlata renta 80
 1860 drž. posojilo 123
 Akcije narodne banke 841
 Kreditne akcije 379

London 116 55
 Napol. 9 30
 C. kr. cekini 5 54
 Državne marke 57 70

Vaujeri.

23. novembra:

Pri **Sa'omon** iz Livna. — Polth iz Gradca.
 Pri **Tauscher** iz Dunaja. — Havranek iz Brna. — Drexel iz Celja.
 Pri **Ka'ser** iz Dunaja.
 Pri **avstrijskem cesarji**: Zore iz Livna.

Skoraj zastonj!

Zavolje nedavno na nič prišle velike **fabrike za britanija-srebro**, oddaje se sledečih **42 komadov**, izredno dobrih reči, od **britanija-srebra** samo za **gld. 6.75**, kot jedva četrti del troškov izdelovanja, tedaj **skoraj zastonj**, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako finih **vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ **teških žlic** za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ **žlic za kavu** od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 **maslini zajemalce** za mleko od britanija-srebra.
- 1 **teški zajemalce** za juho od britanija-srebra.
- 6 **podstavkov** za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. **Viktorija podstavkov**, fino cizelirani.
- 2 **krasna namizna svečnika** od britanija-srebra.
- 1 **salonski namizni zvonček** od britanija-srebra srebrnega glasu
- 1 **precejevalnik** za čaj od britanija-srebra, z ročkom ali vesalom.

Vseh teh 42 komadov, ki so solidno in praktično blago od britanija-srebra, ki so veljati preje gld. 25, stane zdaj vseh 42 komadov skupaj le **gld. 6.75**.

42 kom. Vseh teh 42 reči je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, **za kar se garantuje.** (54) — 3)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah: **General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:**

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Pošilja se proti poštnemu povzetju. — Poština za vseh 42 komadov znaša 36 kr. v vse kraje Avstro-Ogerske.

M. Neumannova velika zaloga narejene obleke.

Za gospode:		Za dečke:	
Suknene zimske suknje . . .	gl. 16	Sukneni menčikovi . . .	gl. 10
Sukneni menčikovi . . .	20	Suknene obleke . . .	12
Menčikovi iz lodna . . .	14	Črne obleke . . .	16
Moderna obleka . . .	22	Lovske suknjice od lodna . . .	4
Črna obleka . . .	26	Zimske suknene hlače . . .	4
Jesenske povrhnje suknje . . .	12	Za otroke od 2 do 8 let:	
Lovske suknjice iz lodna . . .	7		
Suknene hlače . . .	7	Obleke iz klobučine brez hlače . . .	gl. 3-50
Ponočne suknje . . .	10	Lovske obleke s hlačami . . .	4-50
Reithofferjev dežni plašč . . .	9	Suknena obleka s hlačami . . .	6-—
		Površnje suknje . . .	7-—

Za gospé

najnovejši paletoti z Dunaja:

Suknje po obliki za gospode od palmerstona . . .	od gl. 6 do gl. 24
Suknje po obliki za gospode, ratinaste ali šopkinaste . . .	„ „ 10 „ „ 20
Suknje po obliki za gospode, iz sukna stisnena . . .	„ „ 14 „ „ 33
iz vravnane preje . . .	„ „ 9 „ „ 22
Moderni dežni plašč od sukna . . .	„ „ 8 „ „ 18
Elegantne ponočne suknje od klobučine . . .	„ „ 8 „ „ 18

priloga

M. Neumann,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se s povzetjem natanko izvršajo, in óno, kar se ne dopade, brez ovire zamenj. (473—11)

Izdatelj in urednik Makso Armič.

giht in revmatizem,

da se z njim namaže, je mnogostransko skušeno zdravilo
 ces. kralj. izklj. priv. **Wilhelmov rastlinski sedativ**

„BASSORIN“

od

Fran Wilhelma, lekarja v Neunkirchenu,

jedino, katero je visok c. kr. zdravstveni urad preiskal in potem odličilo nj. veličanstvo cesar **Fran Josip I.** z izključivim privilegijem.

To sredstvo je priredel, kateri, ako se z njim namaže, čini pomirovalno, dobro, olajšujoče v slabosti na živcih, bolečinah na živcih, živčnih boleznih, telesni slabosti, revmatičnem živčnem trganju po udih, zoper revmatizem, trganje po udih, bolečine v mišicah, zoper bolečine na obrazu in po udih, giht, revmatizem, glavobol, omotico, šumenje po ušesih, bolečine v križi, zoper slabost udov, posebno pri dolgem potovanju (vojakom, gozdarjem) zoper zbadanje ob straneh, nervozne bolezni vsake vrste, tudi zoper zastarel revmatizem.

Jedna bučica z zdravniškim navodom stane 1 gl. a. v. Za kolek in zavoj 20 kr. posebe.

Prodaje tudi:

(526—2)

V Ljubljani: Peter Lassnik.

O zdravilnej moči

pravega

Wilhelmovega

antiartritiškega antirevmatiškega

kri čistilnega čaja,

navedemo naslednje priznanice:

Gospod **Fran Wilhelm**, lekar v Neunkirchenu.

Szenjava pri Jaroslavu, Gališko.

Ker sem čudovito moč Vašega antiartritiškega antirevmatiškega kri čistilnega čaja skusil na sebi, priporočam sem ta čaj tudi družim trpečim. Naznanjajoč Vam to, zahvaljujem se Vam najudanejšo.

Sé spoštovanjem

Abr. Knoblauch.

Gospod **Fran Wilhelm**, lekar v Neunkirchenu.

Kadovezie na Češkem, pošta Bilin, 15. marca 1876.

Mnogokrat sem Vaš Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj v mojem bolnem stanju zoper nagnetenje vranice, jeter, naraščanje masti okolo srca in želodca, revmatične bolečine v križi, zoper slabo prebavljanje, siljenje krvi v glavo, zoper pritisk na možjane itd. z ugodnim uspehom rabil, tako, da mi nij trebalo zdraviti se iti v kopelj ali kakov drug zdravilen zavod na vodi, v kar bi žalibog ne imel niti zadostnih sredstev niti mi pri svojem poklicu ne ostaje toliko časa.

Sprejmite zagotovljenje, da mi je prijetna dolžnost vsem v tem oziru bolnim ta izvrstni Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj živo priporočati in kjer mi je moč hvaliti ga, da izrazim s tem nekoliko svojo zahvalo za Vašo toliko srečno iznajdbo in trpeče človeštvo bolj in bolj opozarjam na Vaš izvrstni priredel, kakor v resnici zasluži. Z visokim ščovanjem

(523—2)

P. Vincencij John, župnik.

Gospod **Fran Wilhelm**, lekar v Neunkirchenu.

Horavec poleg Schildberga, Moravsko, 22. marca 1876.

Moji bolni prijatelji in znanci so me prosili, da vas zopet prosim, da mi pošljete po poštnem povzetju 12 povitkov svojega skušenega Wilhelmovega antiartritiškega antirevmatiškega kri čistilnega čaja. Ker sem sam na sebi opazoval izvrsten učinek tega čaja, priporočam ga vsem, in njega ime se je že daleč razširilo.

Worbs Ivan, ubožni oče.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujó samo pod imenom antiartritiških antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupavanjem tacihi.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi **Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj** tudi

V Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; **Karel Šavnik**, lekar v Kranji; **Fr. Wacha**, lekar v Metliki; **Dom. Rizzoli**, lekar v Novem mestu.

LASVINA in USA „NARODNE TISKARNE“.